

HØRINGSSVAR FRA VERDENS SKOVE

ANG.

**BEKENDTGØRELSE OM NATIONALPARK KONGERNES
NORDSJÆLLAND**

**VERDENS
SKOVE.ORG**

HVAD VIL DU GIVE VIDERE?

AF VERDENS SKOVE DANSK NATUR GRUPPE

REDIGERET AF KENNETH BUK

OKTOBER 2017

Miljø- og udviklingsorganisationen Verdens Skove byder en nationalpark i Nordsjælland hjertligt velkommen. Verdens Skove gør følgende indsigelser til bekendtgørelsen om Nationalpark Kongernes Nordsjælland.

A. Generelle indsigelser

1. Navn

Vi skal i det følgende omtale Nationalpark Kongernes Nordsjælland som Nordsjælland Nationalpark. Det er international standard, at nationalpark-titlen placeres til sidst, og at navnet holdes så kort som muligt. Endvidere antyder "Kongernes", at Kongehuset ejer arealerne, og/eller at parken primært har et historisk tema, mens det primære formål for en nationalpark - inklusive denne - er beskyttelse af biodiversitet og vild(ere) natur.

2. Ambitionsniveau og konkrete mål

Bekendtgørelsen har et for lavt ambitionsniveau med mangel på konkrete mål. Vi har tilføjet vores ønsker om ændringer i teksten herunder. Især hæfter vi os ved, at det oprindelige kommissorium lød på: "Etablering af en nationalpark af en kvalitet, der også internationalt er overbevisende". Derfor skal Nordsjælland Nationalpark selvfølgelig leve op til IUCN's definition og kriterier for nationalpark (kategori II af beskyttede områder).

Endvidere er det en selvfølge, at nationalparken skal leve op til kravene i EU's Habitatdirektiv om gunstig tilstand for de habitater og arter, som indgår i de Natura 2000-områder, der ligger i parken. Parken skal også udgøre et beskedent men vigtigt skridt i retning af, at Danmark opfylder Biodiversitetskonventionens mål, som blandt andet er stop for tab af arter og 17 % af landarealet som naturreservater. Verdens Skove henleder opmærksomheden på, at ét af målene i Biodiversitetskonventionen er 10 % af de marine områder som naturreservater, og at man fuldstændigt har forbigået en oplagt mulighed for at inddrage det marine miljø i parken.

3. Bestyrelse

En nationalpark ledes normalt af professionelle uddannet i naturforvaltning, som del af et nationalt naturbeskyttelsesorgan for nationalparker og evt. andre beskyttede områder. Den professionelle ledelse opretter et forum for kommunikation og samarbejde med lodsejere, brugere og andre interessenter. Ledelsen af nationalparken er altså snævert faglig, mens kun bestyrelsen af det nationale naturbeskyttelsesorgan kan være bredere sammensat.

I Danmark er der imidlertid ikke en nationalparkorganisation, og Naturstyrelsen er fortsat præget af interessekonflikt og yderst mangelfuld indsats for især skovenes tilstand, i kraft af den dybe historiske og nuværende involvering i tømmerproduktion. Derfor er det af afgørende betydning for nationalparkens succes og for udfærdigelsen af nationalparkplanen samt planens overholdelse og opdatering, at nationalparkbestyrelsen består primært af folk fagligt kvalificeret i naturbeskyttelse og forvaltning af biodiversitet. Disse kan i mindre

omfang suppleres af repræsentanter for lodsejere, brugergrupper og andre interessenter. Nationalparkrådet kan derimod være bredt sammensat.

Verdens Skove foreslår derfor følgende sammensætning:

4 forskere i biodiversitet fra danske universiteter

2 biologer (minimum B.Sc.) med erfaring i forvaltning af Nationalpark IUCN kat. II park i udlandet, alternativt yderligere forskere i biodiversitet

2 biologer (minimum M.Sc.) der repræsenterer danske NGO'er der har biodiversitet og naturbeskyttelse som primært formål (f.eks. Verdens Skove, Entomologisk Forening, DOF eller lignende)

1 repræsentant fra Naturstyrelsen

1 repræsentant for lodsejere

2 repræsentanter for brugergrupper: DN og Friluftsrådet

2 repræsentanter fra Nationalparkrådet

4. Nationalparkplan

I tilfælde af at Miljøministeren skulle undlade at følge vores logiske råd om en fagligt kompetent bestyrelse, er det af afgørende betydning, at nationalparkplanen udarbejdes af relevante fagpersoner med en overvægt af eksperter i biodiversitet.

Verdens Skove foreslår derfor et Fagligt Udvalg, der er sammensat af >50 % biologer (minimum M.Sc. med ekspertise i biodiversitet), mens de øvrige poster optages af eksperter med universitetsuddannelse i kulturhistorie, geologi, natur-turisme og naturformidling. Vi foreslår, at udvalget består af 10 personer. Det Faglige Udvalg skal være ansvarlige for Nationalparkplanen og opdatere den mindst hvert fjerde år med fremskridt og nye mål.

Med henblik på inspiration til nationalparkplan og bekendtgørelse henviser vi desuden til Verdens Skove's "Forslag til Nordsjælland Nationalpark og Biosfære". Forslaget er vedhæftet og findes desuden her:

https://www.verdensskove.org/files/Artikler_og_rapporter/Forslag%20til%20Nordsj%C3%A6lland%20Nationalpark%20og%20Biosf%C3%A6re%202005_0.pdf

Endvidere kan vi anbefale Rune Engelbreth Larsen: "Vildere Vidder i Dansk Natur", hvis nationalparkforslag også findes enkeltvis på www.danarige.dk

B. Specifikke indsigelser

Herunder følger specifikke forslag til rettelser i bekendtgørelsens tekst.

Udkast til bekendtgørelse om Nationalpark Kongernes Nordsjælland

I medfør af § 3, § 8, § 14, stk. 6, og § 29, stk. 3, i lov om nationalparker, jf. lovbekendtgørelse nr. 120 af 26. januar 2017, fastsættes:

Kapitel 1

Formål og afgrænsning

§ 1. Bekendtgørelsen opretter Nationalpark Kongernes Nordsjælland og indeholder regler for Nationalparkfond Kongernes Nordsjælland.

Stk. 2. Bekendtgørelsen omfatter de arealer, der er vist på kortbilag 1.

Indsigelse:

Verdens Skove (VS) ønsker at inkludere alle de arealer mellem Ringvej 2 og hovedvej 19 der udgøres af Naturstyrelsens Tokkekøb Hegn, Forsvarets arealer ved Sjælsmark Kaserne og Gentofte Kommune's Sjælsø. Disse arealer er offentligt ejede, er sammenhængende og har relativt høj "Bioscore", som er et mål for biodiversitet på Miljø GIS kort. Dette næsten 2 000 ha store område gennemskæres ikke af større veje eller af jernbaner, og er derfor velegnet til etablering af vildere selvforvaltende natur med mere naturlig dynamik.

VS skove ønsker også at inkludere Høbjerg Hegn (156 ha). Skoven har ikke så høj biodiversitet som Gribsskov og tjener rekreative formål for Helsingør's beboere. Men takket være lodsejer-aftaler er Høbjerg Hegn næsten forbundet til resten af nationalparken og kan allerede nu tjene som trædesten og senere som korridor for biodiversitets-udveksling mellem Gribsskov, de mindre skove mod nord og korridoren til Alsønderup og Arresø. Friluftsliv og biodiversitet kan fint kombineres i denne skov.

VS ønsker også, at der tilføjes en eller flere marine dele til nationalparken. Den marine natur nyder alt for lidt beskyttelse i Danmark. VS foreslår marine dele på kysten fra Kronborg til Dronningmølle ud til grænsen med Sverige samt 5 km ud fra kysten langs Tisvilde Hegn-Melby Overdrev.

§ 2. Formålet med at oprette Nationalpark Kongernes Nordsjælland er:

- 1) at bevare, styrke og udvikle naturen, dens mangfoldighed, kontinuitet og dynamik, især for de nationalt og internationalt betydningsfulde skove, store søer og klitlandskaber samt moser, enge, rigkær, overdrev, heder, højmoser og vådområder og styrke sammenhængen mellem naturtyperne,
- 2) at bevare og styrke de landskabelige og geologiske værdier i det rigt varierede moræne- og dødislandskab,
- 3) at bevare og styrke kulturhistoriske helheder og enkeltelementer inden for nationalparken,
- 4) at styrke mulighederne for friluftsliv og særlige natur-, landskabs- og kulturhistoriske oplevelser i det varierede kulturlandskab med skove, søer, kystlandskaber og bymiljøer,
- 5) at styrke forskning, undervisning og formidling af natur-, landskabs- og kulturhistoriske samt friluftsmæssige værdier,
- 6) at understøtte en udvikling til gavn for lokalsamfundet, herunder erhvervslivet, med respekt for beskyttelsesinteresserne,
- 7) at styrke bevidstheden om områdets værdier gennem inddragelse af befolkningen i nationalparkens etablering og udvikling.

Kapitel 2

Målsætninger for nationalparkens udvikling

§ 3. Følgende overordnede målsætninger skal lægges til grund for nationalparkfondens arbejde med udviklingen af Nationalpark Kongernes Nordsjælland:

- 1) De væsentligste naturtyper som de store skove og store søer, klitlandskaber, moser, enge, rigkær, overdrev, heder, højmoser og vådområder skal bevares, og deres kvalitet og mangfoldighed skal styrkes.

VS ønsker her tilføjet:

Nationalparken skal have en naturkvalitet, der også internationalt er overbevisende. Det vil sige, at parken som helhed skal leve op til den internationale standard for nationalparker defineret af IUCN som kategori 2. Alle offentligt ejede områder skal derfor indstille produktionen inden for en periode på maksimalt 5 år og derefter have biodiversitet som førsteprioritet. Nationalparkplanen skal anvis

hvordan, der i videst muligt omfang kan etableres vildere og selvforvaltende natur med store planteædere og anden naturlig dynamik på de offentligt ejede områder.

- 2) Kulturhistoriske helheder og enkeltelementer, der fortæller om brugen af natur og landskab skal bevares, synliggøres og formidles, især slottene og andre landskabelige spor efter kirkens og kongernes brug af området.
- 3) Der skal ske en fortsat styrkelse af biodiversiteten i skovene f.eks. ved at udlægge sammenhængende skovområder til biodiversitetsformål eller styrke biodiversiteten gennem stor strukturel variation med dødt ved, gamle træer m.m.

Punkt 3 ønskes ændret til:

Der skal ske en fortsat styrkelse af biodiversiteten i skovene ved at indstille tømmerproduktionen i samtlige offentlige skovområder, der i stedet skal have biodiversitet som det primære formål, efterfulgt af friluftsliv, geologi, kulturhistorie og de andre af nationalparkens formål. Skovene skal gøres lysere og rigere på arter og aldersgrupper af træer og buske ved en indledningsvis skovning udelukkende guidet af økologiske hensyn. Der skal så vidt muligt genetableres naturlig hydrologi, udsættes store planteædere, genetableres anden naturlig dynamik og i det hele taget forvaltes med biodiversitet og vildere, selvforvaltende natur som det primære formål.

- 4) Kulturskabt natur som dyrket skov, eng og overdrev skal bevares, og deres kvalitet og mangfoldighed skal styrkes og sikres gennem drift og pleje.

Punkt 4 ønskes ændret til:

Kulturskabt natur som dyrket skov, eng og overdrev kan bevares på de private lodsejeres arealer, og dens kvalitet og mangfoldighed styrkes og sikres gennem drift og pleje. På de offentlige ejede arealer er fokus på nationalpark sensu IUCN kategori II med produktionsfri natur. Eventuelle undtagelser af kulturskabt natur på offentlige arealer, f.eks. med henblik på formidling af kulturhistorie, må ikke overstige 2 % af det samlede offentlige areal, og enkeltarealer med kulturskabt natur må ikke overstige 5 ha.

- 5) Nationalparkens karakteristiske, varierede istidslandskab og det særegne kulturlandskab med samspil mellem skov, søer og landbrug skal bevares og synliggøres.

Hvortil ønskes tilføjet:

, i det omfang det ikke strider imod nationalparkens primære biodiversitetsformål.

- 6) Mulighederne for friluftsliv samt natur-, landskabs- og kulturhistoriske oplevelser skal styrkes.

Hvortil ønskes tilføjet:

, i samspil med nationalparkens primære biodiversitetsformål.

- 7) Udvikling af friluftsliv og muligheder for besøgende i nationalparken skal ske på et bæredygtigt grundlag og i samarbejde med lokalbefolkningen, kommunerne, turisterhvervet, kulturhistoriske museer og øvrige relevante aktører.
- 8) Sårbare naturområder og arter skal beskyttes mod slitage og forstyrrelse ved planlægning af faciliteter, stiforløb og formidling m.v.
- 9) Formidling af nationalparkens natur, landskab og kulturhistoriske værdier skal styrkes i samarbejde med lokalsamfundet gennem koordinering, udbygning og etablering af aktiviteter, servicefunktioner og faciliteter.
- 10) Forskning i nationalparken skal styrkes gennem samarbejde med forskningsinstitutioner.

11) Undervisning af børn og unge vedrørende nationalparken skal styrkes bl.a. gennem etablering af faciliteter og undervisningstilbud for at øge kendskabet til nationalparkens natur, landskab, kulturhistorie, jordbrug, friluftsliv og miljø.

12) Udviklingen af nationalparken skal ske i samspil med omgivelserne.

13) Nationalparkens udvikling skal følges og evalueres.

Kapitel 3

Nationalparkfond Kongernes Nordsjælland

§ 4. Nationalparkfond Kongernes Nordsjælland har til formål at etablere og udvikle Nationalpark Kongernes Nordsjælland.

§ 5. Nationalparkfond Kongernes Nordsjælland ledes af en bredt sammensat bestyrelse, der udpeges af miljø- og fødevareministeren. Medlemmerne skal så vidt muligt have lokal tilknytning.

§ 5 ændres til:

Nationalparkfond Nordsjælland ledes af en bestyrelse der består af 8 fagfolk, der har en længerevarende uddannelse i biodiversitets og natur-forvaltning. De øvrige 6 medlemmer kan repræsentere lodsejere, brugergrupper, kommuner og andre interessenter. Bestyrelsen udpeges af miljø- og fødevareministeren under hensyntagen til denne fordeling.

Stk. 2. Fonden afholder udgifterne til et sekretariat, der bistår bestyrelsen i dens arbejde, og som udfører opgaver i forbindelse med administration af fondens midler, planlægning og information mv.

§ 6. Nationalparkfond Kongernes Nordsjælland udarbejder en nationalparkplan for etablering og udvikling af nationalparken, og fonden skal virke for, at planen gennemføres, jf. lovens § 10.

I tilfælde af at ændringen i § 5 ikke implementeres ønskes § 6 ændret til:

Nationalparkfonden Nordsjælland godkender det Faglige Udvalg's nationalparkplan for etablering og udvikling af nationalparken, og fonden skal virke for, at planen gennemføres, jf. lovens § 10.

Der tilføjes endvidere følgende §:

Miljø og Fødevareministeren nedsætter et Fagligt Udvalg bestående af 10 personer, hvoraf mindst seks har M.Sc. i biodiversitet og naturbeskyttelse, mens de øvrige poster optages af eksperter med universitetsuddannelse i kulturhistorie, geologi, natur-turisme eller naturformidling. Det faglige udvalg er ansvarlige for at udarbejde en nationalparkplan for etablering og udvikling af nationalparken, og for planens opdatering hvert fjerde år.

Stk. 2. Nationalparkrådet nedsættes for en periode, der svarer til bestyrelsens funktionsperiode.

Stk. 2. Nationalparkplanen skal være vedtaget senest xx. xxx. 20xx.

Stk. 3. Fonden skal sikre, at der informeres om nationalparken, og at befolkningen inddrages i beslutninger om planlægningen, udviklingen og driften af nationalparken, jf. lovens § 10.

Stk. 4. Fonden udfører i øvrigt de opgaver, der er fastlagt for fonden i lov om nationalparker.

§ 7. Bestyrelsen for Nationalpark Kongernes Nordsjælland nedsætter et nationalparkråd for nationalparken, der skal være rådgivende for nationalparkbestyrelsen i sager af større betydning og om principielle spørgsmål.

§ 7 ændres til:

Bestyrelsen for Nationalpark Kongernes Nordsjælland nedsætter et nationalparkråd for nationalparken, der tjener til kommunikation mellem Bestyrelsen og repræsentanter for parkens primære interessenter inklusive lodsejere, brugergrupper, myndigheder, fageksperter mfl.

Stk. 2. Nationalparkrådet nedsættes for en periode, der svarer til bestyrelsens funktionsperiode.

§ 8. For at realisere den i § 6 nævnte nationalparkplan, kan nationalparkfonden indenfor formålet med nationalparken anvende de virkemidler, der fremgår af lovens § 14, stk. 1-5.

§ 9. Nationalparkfonden kan i medfør af [planlovens § 29 c] fremsætte indsigelse over for et planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for nationalparkens udvikling.

Stk. 2. Nationalparkfonden kan ikke varetage myndighedsopgaver efter natur- og miljølovgivning i øvrigt, herunder ikke regulere jagt, adgangsforhold og jordbrug.

Kapitel 4

Administrative bestemmelser og ikrafttrædelse

§ 10. Nationalparkfond Kongernes Nordsjælland kan fastsætte vilkår i forbindelse med indgåelse af aftaler om ydelse af lån og tilskud m.v. efter lovens § 14.

Stk. 2. Fonden påser, at tilskud og lån m.v. anvendes i overensstemmelse med vilkårene for tilskuddet eller lånet.

Stk. 3. Fonden kan bestemme, at tilsagn om tilskud helt eller delvis skal bortfalde, at tilskud skal tilbagebetales eller lån opsiges, hvis tilskudsforudsætningerne eller vilkårene ikke overholdes.

Stk. 4. Tilsvarende gælder, hvor der er givet urigtige eller vildledende oplysninger, eller modtageren har fortiet oplysninger af betydning for fondens afgørelse.

§ 11. Nationalparkfondens vedtagelse af en nationalparkplan kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål efter reglerne i lovens kapitel 6.

§ 12. Bekendtgørelsen træder i kraft den xx. xxx. 20xx.

Miljø- og fødevareministeriet, 20xx